

Emmaboda kommun
kommun@emmaboda.se

Rektorn för Bjurbäcksskolan 7-9
magnus.assarsson@emmaboda.se

Beslut för grundskola

efter prioriterad tillsyn i Bjurbäcksskolan 7-9
i Emmaboda kommun

2015-10-22

2 (11)

Dnr 43-2015:5334

Tillsyn i Bjurbäcksskolan 7-9

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Emmaboda kommun under hösten 2015. Bjurbäcksskolan 7-9 besöktes av Skolinspektionen mellan den 8 september 2015 och den 10 september 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Bjurbäcksskolans kunskapsresultat från vårterminen 2015 är generellt sett lägre än motsvarande genomsnitt i riket. Av de elever som fick slutbetyg 2015 nådde 71,4 procent kunskapskraven i alla ämnen. Motsvarande värde i riket var 77,0. Skolans genomsnittliga meritvärde var samtidigt 201,5, att jämföra med rikets 224,7. Andelen elever som blev behöriga till yrkesprogram var 83,5. I riket var andelen behöriga 85,6.

Skolans resultat har fluktuerat de senaste fem åren. I jämförelse med 2011 är emellertid andelen elever som nådde kunskapskraven i alla ämnen, det genomsnittliga meritvärdet samt andelen behöriga till yrkesprogram lägre. Resultaten skiljer sig också stort mellan könen, till flickornas fördel. Endast 57,8 av Bjurbäcksskolans pojkar nådde kunskapskraven i alla ämnen 2015, att jämföra med genomsnittet för pojkar i riket på 74,2. Motsvarade värde för Bjurbäcksskolans flickor var 84,8, vilket var högre än genomsnittet i riket på 80,0.

Vid en jämförelse av den genomsnittliga betygspoängen per ämne i årskurs 9, våren 2015, är Bjurbäcksskolans resultat sämre än genomsnittet i riket i flertalet ämnen. I ämnet idrott och hälsa är skolans och rikets genomsnittliga betygspoäng lika (14,4) och i ämnet spanska ligger skolan något högre än riket.

Resultaten på de nationella proven i årskurs 9, läsåret 2013/14, uppvisar samma mönster som slutbetygen, dvs. skolans resultat ligger lägre än riksgenomsnittet. Allra mest sticker resultatet på ämnesprovet i kemi ut. Där var den sammanvägda betygspoängen 4,8 i Bjurbäcksskolan, vilket kan jämföras med motsvarande värde i riket 11,4.

2015-10-22

3 (11)

Dnr 43-2015:5334

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
Undervisning och lärande	Föreläggande	2016-03-01
Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande	2016-03-01
Förutsättningar för lärande och trygghet	Ingen brist konstaterad	
Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	
Ytterligare brister	Föreläggande	2015-12-01

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats. Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen konstaterar att kunskapsresultaten i Bjurbäcksskolan 7–9 behöver förbättras. Skolans låga kunskapsresultat uppmärksammades redan vid Skolinspektionens tillsyn 2011 och har sedan dess försämrats. Vårterminen 2015 lämnade 28,6 procent av skolans niondeklassare grundskolan utan att ha nått kunskapskraven i alla ämnen.

Tillsynen visar att ett led i att förbättra kunskapsresultaten är att utveckla skolans undervisning så att alla elever erbjuds en stimulerande undervisning som i större utsträckning än nu ger eleverna utmaningar i deras lärande. Ett annat led är att utveckla lärares förmåga att leda undervisningen så att eleverna under samtliga lektioner erbjuds en lärmiljö som präglas av trygghet och studiero.

2015-10-22

4 (11)

Dnr 43-2015:5334

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Emmaboda kommun att senast den 1 mars 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Emmaboda kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2. Kunskaper)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Lärarna ska anpassa undervisningen efter elevernas olika förutsättningar och behov. I detta ingår att utforma undervisningen så att eleverna ges stöd, stimulans samt utmaningar så att de utvecklas så långt som möjligt.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska alla elever ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Läraren ska enligt läroplanen organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.

I intervjuer framhåller elever att många lärare är bra på att stötta de elever som behöver stöd. I flertalet ämnen kan man emellertid inte få de utmaningar som man behöver

2015-10-22

5 (11)

Dnr 43-2015:5334

menar elever. Elever tar som exempel ämnet matematik där alla elever har samma läromedel och där några elever upplever att gemensamma genomgångar hindrar dem från att arbeta vidare i egen takt med svårare uppgifter. I detta ämne framhåller andra elever att de skulle behöva mer stöd, bland annat i form av ytterligare och alternativa förklaringar från lärarnas sida.

Lärare framhåller i intervjuer att det är svårt att hitta tillräckliga utmaningar för eleverna. När lärarna gemensamt diskuterar anpassningar av undervisningen är det framförallt de elever som är i behov av stöd som är i fokus och inte de elever som behöver utmaningar. Resultat i de enkäter till elever och pedagogisk personal som Skolinspektionen genomförde våren 2015 stödjer de synpunkter som framkommit i intervjuer med elever och lärare. Bland annat anser 55 procent av de elever i årskurs 9 som besvarade enkäten att det stämmer ganska dåligt eller inte alls att skolarbetet stimulerar dem att lära sig mer.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver förbättra sitt arbete med att ge eleverna den ledning och stimulans som de behöver för att kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Bjurbäcksskolan 7–9 inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten föreläggs Emmaboda kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Emmaboda kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Skolan måste vidta ytterligare åtgärder så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

2015-10-22

6 (11)

Dnr 43-2015:5334

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Av intervjuer med elever framkommer att det beror på läraren om det är studiero under lektionen eller inte. Det finns lärare som inte respekteras av eleverna och på dessa lektioner blir det väldigt lite undervisning enligt elever. Det finns också lärare som genom sitt bemötande av elever försämrar lärandemiljön genom ofta höja rösten och visa irritation när eleverna ställer frågor.

Lärare och rektorn beskriver att det pågår ett arbete för att förbättra studieron i skolan genom att implementera ett gemensamt förhållningssätt hos personalen. Skolan har konstaterat att lärarna inte gör likadant för att upprätthålla studieron och att vissa lärare lyckas bättre än andra med att skapa en skolmiljö som främjar lärande.

Resultat i de enkäter till elever och pedagogisk personal som Skolinspektionen genomförde våren 2015 stödjer de synpunkter som framkommit i intervjuer med elever, lärare och rektorn. Bland annat anser 60 procent av de elever i årskurs 9 som besvarade enkäten att det stämmer ganska dåligt eller inte alls att de har studiero på lektionerna. Resultaten visar också att den pedagogiska personalen som besvarade enkäten har en mer negativ uppfattning än genomsnittet för medverkande skolor avseende elevernas studiero.

Tillsynen visar att Bjurbäcksskolans problem med bristande studiero är känt av personal och ledning samt att åtgärder genomförs för att förbättra situationen. Skolinspektionen bedömer emellertid att skolans arbete behöver fortsätta och intensifieras inte minst för att en god skolmiljö är en viktig aspekt i arbetet för att förbättra skolans kunskapsresultat som generellt sett varit låga under flera år i följd.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Bjurbäcksskolan 7-9 inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten föreläggs Emmaboda kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Ytterligare brister***Föreläggande***

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Emmaboda kommun att senast den 1 december 2015 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

2015-10-22

7 (11)

Dnr 43-2015:5334

Beskrivning av brister

Innehållet i språkvalet samt utfärdandet av terminsbetyg motsvarar inte författningarnas krav.

Författningar

6 kap. 13 § och 9 kap. 5–6 §§ skolförordningen

Åtgärder

Skolan behöver se till att innehållet i språkvalet samt utfärdandet av terminsbetyg motsvarar författningarnas krav.

Motivering till bedömning av brist

Språkval

Enligt skolförordningen ska huvudmannen som språkval erbjuda minst två av språken franska, spanska och tyska. Huvudmannen ska sträva efter att därutöver erbjuda andra språk som språkval. En elev ska som språkval också kunna välja det språk som eleven ska erbjudas modersmålsundervisning i, svenska eller svenska som andraspråk, engelska eller teckenspråk.

Det framkommer av intervjuer med lärare och rektorn att elever som inte läser franska, spanska eller tyska som språkval i stället läser en kombination av ämnen som skolan benämner SVENG. Detta språkval innebär att eleverna har en timme svenska, en timme engelska och en timme läsläsning i veckan. Under läsläsningstimmen kan vilket ämne som helst vara aktuellt, exempelvis historia.

Terminsbetyg

I skolförordningen anges att rektorn ska utfärda terminsbetyget. Enligt Bjurbäcksskolans rektor skriver han under slutbetygen medan elevernas mentorer skriver under terminsbetygen. Rektorn har emellertid inte delegerat denna uppgift till mentorerna.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att skolan behöver säkerställa att innehållet i språkvalet och utfärdandet av terminsbetyg motsvarar författningarnas krav.

Motivering till val av verktyg

Då Bjurbäcksskolan 7–9 inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten föreläggs Emmaboda kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

2015-10-22

8 (11)

Dnr 43-2015:5334

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analys av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verk-

2015-10-22

9 (11)

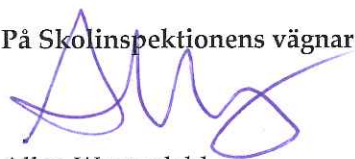
Dnr 43-2015:5334

samhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa arbetsområden.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Eleonor Duvander
Undervisningsråd/Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Bjurbäcksskolan 7-9

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

2015-10-22

11 (11)

Dnr 43-2015:5334

Fakta om Bjurbäcksskolan 7–9

Bjurbäcksskolan 7–9 ligger centralt i Emmaboda och är kommunens enda högstadieskola. Hösten 2015 har skolan ca 275 elever relativt jämt fördelade över de tre årskurserna. Varje årskurs har 4 klasser (A-D). Lärarna är organiserade i arbetslag, bland annat för att utveckla det ämnesövergripande samarbetet, samt i ämneslag. Skolan har ett elevhälsoteam där rektor, specialpedagog, speciallärare, kurator, skolsköterska, skolpsykolog, studie- och yrkesvägledare samt fritidsledare ingår.